

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Például évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTAL.

Kiadó és lejtulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Sejtett dolgok.

Sok mindent tervezettek már Köszeg városában, sok mindenfélebe vágták itt az utóbbi időben a fejüket, de — sajnos — vajmi kevésnek látjuk az eredményét. Ha előszámlálásába fogunk a sok tervezgetésnek és hajtogatásnak, első sorban az állandó katonaság megszerzése ügyében tett lépéseket kell említenünk, továbbá az idegenforgalom emelésére célzó törekvést, a villák építésére alakulni készült részvénytársaságot, gyártelep berendezését s a gimnáziumnak főgimnáziummá történendő kiegészítését. Nagy garral mentünk bele a hevenyében előrántott kérdésekbe s tény, hogy tettünk is a megoldásuk körül annyit, a mennyit; de mikor egyik vagy másik irányban nehézségek merültek fel, vagy levettük tárgyunkat hamarjában a napirendről, vagy megelégedtünk a kis biztatással, amivel egyik vagy másik faktora a megoldandó kérdéseknek talán csak azért, hogy lerázzon bennünket a nyakáról, kecségtetett. Vizsgáljuk csak sorra ezeket a mentési kísérleteket, amelyekhez folyamodtunk s az utolsónál tartunk egy kis elmélkedést.

Az idegenforgalom emelésében tett fűradózsokot a lakáshiány akasztotta meg s így — egyelőre legalább — be kellett szüntetni minden ily irányu munkát. Ahhoz folyamodtak már most, amivel tulajdonképpen kezdeni kellett volna s útját egyengetni a letelepedésnek, a villa- és házépítéshez. E célra részvény-társaság volt alakulóban, csak hogy lám a sokféle nehézség, mely felmerült, útját

állotta a megalakulásnak. Halva született volt tehát mindkettő, az idegenforgalom tudniillik és a házépítő-társaság is. Időközben másfelé fordult figyelmünk, egy szorencsés véletlen felé, mely szép álmainknak legalább részben való megvalósulását helyezte kilátásba, tudniillik a királynapok felé. Felhasználtuk ezt az alkalmat és jártunk fűhöz-fűhöz, hogy valamelyes konvot kieszközölhessünk. Az itt járt katonai tekintélyeket fölkerestük és állandó katonaságot kértünk, a minisztereket, hogy valami ipari vállalatot szánjanak a városnak. És megígérték az illető faktorok a katonaságot, meg a gyárat is. Meg is kaptuk mindkettőt, csak hogy a katonaság ideig-óráig marad meg nálunk, a gyár pedig összetöpörödött egy kis kötő-iskolává.

Közeledett azután egy nagy jelentőségű momentum, a millenium. Már hogy ez a rendkívüli ünnep ránk nézve nyom nélkül muljék el, azt el sem lehetett képzelni. Alkotni kellett valami maradandót, e városra nézve valami hasznosat az ezredéves időpontban. És megszavazott a város 100 ezer forintot egy főgimnáziumra, melyet annál könnyebben vél létesíthetni, mivel kisgimnázium amugy is van és az állam egyszer csak kegyesen mosolyoghat a szegény kis Köszegre.

Nos, és? A mosoly az hiszen meg van, hanem a főgimnázium . . . az pium desiderium marad.

Hogy kén mulik ennek az ügynek a hevertetése, azt sejtjük ugyan, de nem tudjuk. Hogy miben török a fejüket a népszószólók és vezetők, azt sejtethetjük talán a legutóbbi közgyűlésen föl-

merült tendenciákból, de tudni ezt sem tudjuk, hacsak a legközelebbi események nem elégtik ki tudnivalóságunkat. De történjék ez ügyben bármi, azt hangsúlyozni kívánjuk e helyen, hogy egy könnyen a főgimnáziumról le nem mondunk s tehát másba csak abban az esetben foghatunk, ha a minden irányban megkísérlett energikus lépéseknek nem lesz fogantaja, vagyis, ha a főgimnázium létesítése elháríthatatlan akadályokba ütközik. Ez esetben kötelessége is a városnak tevékenységi körét módosítani. B.

Külön vélemény.

— *Néhány szó a 18. számban megjelent „Hang-
verseny” feliratu cikkhez.**

Természetesen Grünfeld Alfréd hangversenyéről van a szó, a mely hangverseny múlt hó 26-án tartatott meg a bálház nagy termében.

A mi az idézett cikkben a szerepelt művész s annak phænomenális játékáról mondván, teljességében a magamévá teszem s tudatában vagyok annak, hogy világhírű művész játékát volt szerencsém hallgatni.

Nem teszem azonban magamévá azt, a mi a cikk bekezdő sorában állítatik, t. i. azt, hogy a mi közönségünknek az utóbbi időben sok művészi produktiót volt alkalmunk hallgatni.

Mert ez végül is egyéni nézet dolga.

Hogy pedig éppen másodrangu művészekhez, érted zeneművészekhez — lett volna szerencsénk, az éppenséggel nem állítható.

Igen is volt itt az utóbbi időben két-három év lefolyása alatt néhány másodrangu — sőt az elsőrangúhoz közelálló egy-két művész, a kik rangjuk követelményeinek ha már okvetlenül classisok- és kategóriákba

* Halmazott anyagkézlet miatt múlt számunkból kisorsolt. Szerk.

TÁRCZA.

Ott hagyta a fogát.

Irta. FÁYLNÉ HENTALLER MARISKA.

Hámos Andor az új törvényekkel került K-ra. Mint aféle fűvárosi dandy első dolga volt a színházat felkeresni. Mivel saorakozott volna az első napokban, mikor még látogatásait sem tette meg!

A színház igen alkalmas arra, hogy a meglehetősen aristokratikus város közönségét tanulmányozza.

Andor barátunk nem is késett szemügyre venni az estélyi toilletésben megjelenő hölgyeket. Legtöbb magára vonta azonban figyelmét az asszonyka ott a földszinten a harmadik sorban. Nem restelte Andor még felvonás közben sem hátra tekerni nyakát, hogy a mosolygó menyecské szép kék szemét lássa. S ezt észre látzott venni ez az asszonyka. De lám annál élénkebben csillognak szemei.

— Meg kell tudnom ki ez a fess asszony! — gondolta magában Andor, mikor előadás után elhagyta helyét és sietett a nő után.

Éppen az ajtóban érte utól. Nem is kellett sietnie, hiszen az asszonyka megállt és visszahézt.

Hóbó! — nevetett Andor, — így vagyunk. Kész kaland első estémén. Sietett a hölgy után, ki még kétszer-háromszor körülnézett az előcsarnokban.

Az utcán érte utól.

— Szép nagysád szabad. . . .

— Oh uram. . . .

— Megengedi hogy kisérjem?

— De uram!

— Egyedül félős. . . .

— Ugy látzik nem is tanácsos, — rebegte a hölgy. — Különösen ilyen bájos, mézes teremtsének. Ugyan kérem, van már tizenhat éves.

A hölgy nem felelt, de félre fordította fejét és gyorsította lépteit.

— Ne olyan sebesen szépségeim, ráérünk talán sétálni is.

A hölgy meg mérgesen végig nézte Andort és szólani akart, de csak félig nyitotta fel száját. Beszédre nem került a sor, mert Andor mosolyogva nyújtotta neki karját.

— Ah azt a világot sem! — felelt a hölgy.

Andor iamét mosolygott és a hölgy e közben észrevette gyönyörű fogaorát, mely mosolygó ajka és fekete bajza alatt a gázlángok fenyénél mint egy sor igaz gyöngy tündökölt.

— Sietnem kell! — hebegé a hölgy.

— Én is sietek! Meseze lakik?

— Itt a szomszéd utcában.

— Szabad lesz lakására bekisérnem?

A hölgynek minden vére az arcsába szökött, majdnem rémülten nézett az ifjura, de csak egy percig, aztán kedélyesen felkaczagott és nevetve szólt:

— Ah miért ne? tessék!

Éppen befordultak a kis utcában. A hölgy a legelső kapun csemetett. A kapu feltárult, a hölgy belépett, emberünk nyomban utána.

— Vezesse az urat a kék szobába — parancsolá a hölgy az eléje siető cselédnek és ezzel felietett a lépcsőn. A mire a szobaboziczus Andort egy tágas terembe vezette.

Andor mit sem láthatott egyebet a tárgyak körvonalainál, mert sötét volt.

— Méltóságosk belepni, azonnal hozok gyertyákat! — mondá a leány és elietett.

Andor egyedül maradt a sötétben, de nem sokáig. Egyenruhás iasa lépett be karos gyertyatartókban égő gyertyákkal, melyeket a két ablak közt levő íróasztalra helyezett el.

Most felnyitotta a mosdó-asztalt, vizet poharat készített, aztán egy sejtáságos szerkezetű karos-éséket tolt elő és szó nélkül távozott.

— Mit jelentsen mind ez? — Tanakodott Andor. — Hol marad hölgyem?

Nem kellett már sokáig várnia. A vele szemben levő ajtó feltárult — de nem a hölgy, hanem egy magas barna férfi lépett be rajta.

Andor visszahökkenett.

— Gyorsan uram! — szólt a belépő.

Üljön e karosékba.

Andor bámulva állt.

— Hiszen, uram sieszen, nem szeretem, ha éjjel háborgatnak, de hát a hivatal, kötelesség!

— De uram. . . .

— Üljön le ha mondom — rivalt rá a férfi.

Andor gépiesen engedelmeskedett.

— No's nyissa fel a száját! melyik foga fáj?

Andor megrémült, szeretett volna felugrani és kirohanni, de remegett a marczona alak tekintetétől és mocszanni sem mert.

— Már nem fáj egyik sem. . . — hebegé ve-rejtékezte.

Ej blimi, blámi! az imént fáj, most már nem fáj. Felköltetett, velem nem lehet tréfálni. Mondja gyorsan melyik foga fáj.

— Ez — ez szólt az ifju Hámos négy fogára mutatva, csak hogy meneküljön. — De most már egyik sem!

— Valóban gyönyörű fogak, kár értük! No, de ha

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

kell mindenkit és mindent sorolni, — derekasan meg is felelték, elannyira, hogy még a zeneértő is valójában meg lehetett elégedve azok produktiójával.

S ilyenek már nem lehetnek „ismeretlenek” — azamba.

Játaszottak azok egy joggal nagyobb igényeket támasztó közönség előtt is, a mely bizonyára legalább is oly műkedvelő, s melynek soraiban tán több a szakértő is — és im', általános elismerésnek örvendettek.

Ha tehát a mi intelligens közönségünk várakozásában és reményében netán csalatkozott volna, azt csak önmagának tulajdoníthatja.

Azt perazé, a ki csak a külső és vakító hatást keresi a produktióban, azt teljesen kielégíteni vajmi bajon.

Mert végre is a művész — ha mindjárt virtuos — nem kötéltánczos a hangszereken.

A valódi művész különben sem akar ritka példányként vagy „érdekes látványosságként” megbámultatni, de igen is megértetni, az örül, hogy hallgatóiban rokonszérű és felfogásu egyénekre talál, kik örülnek és vele együtt élvezik a komponista művét, — természetesen a mellett a művész ambíciója az is, hogy jól exekutálva a művet, némiképp az ő saját művészetét is érvényesüljön és elismerésre találjon a nagyközönségnél.

Végül is nem lehet mindenki első helyen, hogy elmondja: „Aut Caesar, aut nihil!”

Hungoljuk le tehát egy kissé mértéktelen művészeti igényeinket, akkor nem fogunk csalatkozni s ne tápláljunk jogosulatlan illúziókat, akkor azokat nem fogjuk elveszíteni.

De legyünk lelkesedéssel a szépért és nemcsak önmagunkért és szükségtelen ezen lelkesedést mindenha bizonyos személyiségek adorálásával összekapcsolunk.

A mi nagyközönségünk különben soha nem fog lelkesülni a művészetért önmagáért, — az a kis intelligens közönség pedig, a mely várakozó-tartózkodó álláspontot foglal el egy úgynevezett ismeretlen művész, — de valójában néha igazi művészi kiválósággal szemben, az mindig egy és ugyanaz.

Ily körülmények között ne várjunk javulást e téren.

A.

HIREK.

— **Nincsen fillokszeres.** Avval a megnyugtató hírrel örvendeztethejtük meg olvasóinkat, hogy szülőbogyeinkben még nem felezte be magát a fillokszeres. A földmívelési miniszter kiküldöttje, *Bernhard Rezo* szülőszeti és borászati felügyelő Esztergomból csütörtökön városunkba érkezett s itt meg a délelőt folyamán a polgármester és a hegymesterek jelenlétében megvizsgálta Tompek Károlynak a *Seiner*, Czeke Gusztávnak a *Köbél* és Szagmeister Károlynak a *Römer* dallóban levő szőlőt, konstatálván, hogy a fillokszeresnek legcsekélyebb nyomát sem fedezte fel. Mindamellett kívánatosnak tartja a kiküldött szakember, hogy a gyanusoknak tartott szőlők különös hatósági ellenőrzés alá véessenek, a mi iránt a városi hatóság azonnal intézkedett. A szőlőkre nézve időközben kibocsátott tilalmat azonban a vizálat eredménye folytán hatályon kívül helyezték.

— **Előléptetések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Beyer János*, *Draskovics Imre*, *Draskovics-né de Ponti Jolán*, *Liptay Vilma* és *Katona Lajos* államilag segített községi polgári iskoláknál alkalmazott rendező tanítókat és tanítónőket a X. fizetési osztály első fokozatába léptette elő. Ugyan a fizetési osztály hasonló fokozatába előléptett *Steinleiné Laszner Gizella* volt községi, most nagyenyedi polg. iskolai rendező tanítónő. Gratulálunk mindnyájának a jól megérdemelt előléptetéshez.

— **Uj tanítónő.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az államilag segített községi polgári leányiskoláknál megüresedett tanítónői állomást *Hodossy Laura* munkácsi községi polgári iskolai tanítónővel töltötte be. Az áthelyezett tanítónő *Hodossy Lajos* szombathelyi takarékpénztári pénztáros leánya.

— **Hírlapírók értekezlete.** *Kaffér Béla* ujságírókollegák a vidéki hírlapírók szövetségi elnökének megbízásából a szövetség javára még az év folyamán Szombathelyen rendezendő nyári ünnepség módozatainak a megbeszélése céljából a hó 23-án tartandó értekezletre hívta össze Vasvármegye hírlapíróit. Az értekezlet küldöttséget nevezett a főispánhoz, kire az ünnep védnökségét akarják ruházni, továbbé a megye alispánjához és Szombathely város polgármesteréhez, kiknek támogatását fogják kikérni.

— **Az ifjuság estéje.** A gimnázium ifjusága az iskola helyiségekben felléptendő az. Imre-szobor javára f. é. május hó 29-én a bálbáz nagy természetű tanárai vezetésével színi-előadással egybekötött hangversenyt rendez, melyre a meghívókat a napokban küldték azét. Az ünnepség sorrendje a következő:

1. Szózat, éneklés a gymn. énekkar. 2. Zongora solo, játéka *Veiszmaier J. II.* o. t. 3. Sz. István. Drámai költemény *Balog István*tól. Sz. István *Esső J. IV.*; a király kísérői: *Németh R. IV.*, *Reindl E. III.*, *Dreiszerker F. II.*, *Pados R. I.*; Imre hg. *Szendy M. III.*; Gellért Tóth K. II.; kísérője *Veiszmaier J. II.*; Asztrik énekek *Gril J. IV.*; kísérője *Freyler J. II.*, pápai apródok:

mására fájnak! — szolt a fogorvos gúnyosan to'va elő fogóját és hirtelen kibúzva a legzesebb első foga egyikét.

— Andor feljajdult.

— Ime itt van a foga uram — mondá az orvos udvariasan meghajtva magát az elképedt ifju előtt — fogja, tegye el jól és aztán máskor ne fájjon a foga a más feleségére. En P. fogorvos vagyok. Jó éjt! Közönm, hogy haza kísérte a feleségemet!

Wallenstein R. I., *Somogyi Gy. II.*, *Dreiszerker K. II.*; *Gyula vezér Vunsam F. IV.*; hírnök *Böröndy O. II.*; örök: *Barabás E. IV.*, *Melancsek F. III.*; nemzeti genius *Szathmáry D. IV.*, a hit személyesítője *Marton J. III.*, a hazaszerető *Zsigmond J. II.*, a tudomány *Varga J. I.*, a jogtudomány *Markovits B. I.*; a szobrászati Gyömrői J. I., a műfestés *Zichy R. I.*, az iparé *Berényi Gy. II.*; az irodalomé *Strnad K. I.*, a földművelés *Küttel N. III.*, a kereskedelemé *Szovják H. IV.* o. t. 4. Nemzeti ima *Bártay Edéi*ól, éneklés a gymn. énekkar. 5. Hegedű duett, játsszák: *Küttel J. IV.* és *Küttel N. III.* o. t. 6. Szondi két apródja *Arany János*tól. Költő *Németh R. IV.*; Ali pasa *Perkovits F. III.*; Ali szolgája *Küttel J. IV.*; Szondi két apródja: *Kéry S. I.*, *Kresz I. I.* o. t. 7. Hunyadi induló, hatkezes, előadják: *Bácsmezei J. III.*, *Bácsmezei G. I.*, *Györgyfalvay A. III.* o. t. 8. Buosn, *Boleznay A.*-tól, éneklés a gymn. énekkar. 9. A koronázás jelenete. 10. Koronázási óda *Vargha Gyulától*, szavalja *Szathmáry D. IV.* o. t. 11. a) Király himnus b) *Honvagy Zsaskovsky F.*-től éneklés a gymn. énekkar. 12. Hunyadi induló *Erkeltől*, éneklés a gymn. énekkar.

Nemes és szent eről lelkesítette a gimnázium tanári karát és ifjuságát, midőn az ünnep rendezéséhez fogott s azért hisszük hogy közönségünk, mely a szépet mindig előmozdítja s az ifjuságot szereti, tömeges látogatásával adja jelet érdeklődésének.

Jegyeket *Községi József* és *Róth Jenő* urak könyvkereskedéseiben kaphatók. Fölülírtakat köszönettel fogadnak és nyilvánosan nyugtáznak.

— **Sörgyárügy.** A sörgyári elsőbbségi kötvények kiosztása most folyik s azért illetékes helyről azt a figyelmeltetést intézik az érdekeltekhez, hogy a kötvények beváltása iránt a már korábban jelzett helyeken jelentkezzenek, mivel május 1-je óta a hátralékban levő befizetők kamatokat is kötelesek fizetni. Az elsőbbségi kötvények külseje igen csinos, izléses s hisszük, hogy majd anyagi értékük is meg fog felelni a várakozásnak.

— **Állomás-épület kibővítése.** Helyi érdekű vasutunk igazgatósága a községi állomás-épület kibővítését határozta el olyképen, hogy a főnök lakosztályához tartozó konyhát az irodához csatoltatja s az épületháznyat két helyiséggel, egy szobával és konyhával megtoldatja. Az állomás-épület e szerint arányaiból veszíteni fog, de az csak ideig-óráig lesz így, mivel az épület máéik szárnyának kiépítése is tervbe van véve.

— **Felügyelet gyakorlása.** *Károlyi Antal* központi mértékhiitelesítési felügyelő Budapestről Kőszegre jött s itt pénteken *Czike Ferenc* mértékhiitelesítőtől megvizsgálta az összes mértékhiitelesítési felszerelést és a gyakorolt ügykezelést. A felügyelő mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Posztókalloból kalapgyár.** A Gyöngyös-völgyi posztókalloból mult csütörtökön árvereztek. A legtöbbet igó *Eisler Kamill* prágai kalapgyáros volt, ki 11,000 frting licitált a az árért megkapta a hatalmas épületet gépfel-szereléssel együtt. *Eisler* kalapgyárt akar itt berendezni. A sörház-kelet mögött levő festőházat öz. *Gábrriel Józsefné* vette meg 381 frton, a mi némi reményt nyujt arra nézve, hogy a posztóipar sem megy nálunk egészen veszendőbe.

— **A miniszternél.** A községi kereskedők beteg-szegélyző pénztára ügyében *Községi József* és *Waisbecker* Edő urak mult szombaton tisztelegtek a kereskedelmi miniszter ő nagyméltóságánál, ki a küldöttséget igen szíveslegesen fogadta és miután *Községi József* előadta tisztelegőknek orólját, azt ígerte, hogy az ügyet behatóan meg fogja vizálgálni a ha törvény vagy rendelet nem ellenzi, szívesen fogja a községi kérését teljesíteni. *Községi* ur erre előadta a tulajdonképeni kedvező elintézés eddigi akadályainak okát, mire a miniszter annál is inkább megígerte, hogy az ügy elintézésére nézve különös figyelemmel lesz. A küldöttségi tagok azután azon osztály főnökénél is tisztelegtek, ki nek a beteg-szegélyző pénztárak vannak alárendelve és oda ajánló levelet is vittek. Itt is arról győződtek meg, hogy a dolog nem megy olyan könnyen, mint ahogyan azt itthon képzelik, azonban az osztály-tanácsos ur mégis, az előadottak folytán, azt ígerte, hogy ha csak némileg lehetséges, a kérényt kedvezően fogja elintézni.

— **Honpolgári eskü.** *Mütermüller József* róti plébános, ki eddig nem volt magyar állampolgár, e joga megszerzésével f. évi május hó 6-án letette az állampolgári esküt.

— **Idejét multa.** A városi hatóság tudvalevőleg jó későn szentelt rá magát, hogy a cserebogár-irtás ellen valami intézkedéssel tegyen valamit. Mikor a fák már megainyelték a rovar-csapást s időközben az időjárás némileg segített a bajon, akkor hírdetnek, folyósítanak pénzt és ásátnak gödröket. Persze mindazt hiába, mert cserebogár hiányában az intézkedés idejét multa, az ásott sírgödrök üresen maradtak. Mintha odabenn tudták volna, hogy amit a cserebogár meghagy, azt ugyanis megdézamálja a három fagyos szent.

— **Hazasság.** *Deutsch Lajos* helybeli borkereskedő a hó 20-án öz. *Wainer Józsefné* leányával *Malvinnal* egybekelését tartja Szombathelyen. — *Karner Gusztáv* polgártársunk eljegyezte *Mischinger Riza* kislányt. — *Illás Géza* pósei kántor-tanító a napokban vezeti oltárhoz *Szupper Jule*-a pósei tanítónőt, *Szupper József* helybeli polgártársunk leányát.

— **Hideg május.** Sok aggodalomra szolgáltatott már alkalmat az az idei május a most is rettegésben tartja gazdáinkat. Legutóbb *Pongrácz* és társai leptek meg bennünket egész hideg idővel: havas esővel, szellel. *Pongrácz* napján hegyeink a Sz.-Vidhegytől *Rohoncz* felé tiszta fehérék voltak a hótól. Hő esőt *Borostyánkő* vidékén is és onnan be Ausztria felé a hegység mind fahéren nézett át hozzánk. Még jó szorocsa ily rendkívüli abnormalis, hideg időben, hogy éjjelenként borús az ég és folyton szellő lengedez, mert bizony vége volna már a növényzetnek, mely különben is megszínli ezt az időt.

— **Halálozás.** Az elmébaja miatt *Döblingbe* szállított *Kuhr Vilmos*, volt helybeli vaskereskedő a hó 13-án elhalálozott. A család holttestemét hazaszállíttatja *Kőszegre* s itt temetteti el.

— **Májusi a sörkertben.** A május hó első vasárnapjára tervezett májusi *Kövdes* zenekara mult vasárnap tartotta meg a sörház-kertben. Delután 2 órakor a városkör főteréről haragó zeneszó mellett vonult ki a mondott kertbe, ahová nem sokára a publikum is követte, szívesen fizetve le a bemenetnél 20 krnyi belépő díjat. A zenekar nemcsak koncert-zenevel mulattatta a közönséget, hanem estére tizijátékkal és tánczenével is kedveskedett. A vendéglős amellet pompás üseletet csinált a községi sörrel, melyből kötfelét mért, világosat és barnát, úgynevezett királysört.

— **Fölülírtetések.** A két helybeli zenekar czéljaira rendezett májusi ünnepség alkalmából a következők fizettek felül: *Binder János* 1 frt, *Landgraf Mátyás* 1 frt, *Martinkovits Mátyás* 1 frt, *Rusznayk Mátyás* 1 frt, *Szaufnauer János* 1 frt, *Wastl Béla* 1 frt; *Róth Sándor* 80 kr.; *N. N.* 50 kr.; *Kayazrahil Károly* 30 kr., *Schwarz* 30 kr., *Wentzl Ede* 30 kr., *Weinberger Teréz* 30 kr., *N. N.* 30 kr., *N. N.* 30 kr., *N. N.* 30 kr.; *Janisch Alajos* 20 kr., *Jantschge főhadnagy* 20 kr.; *N. N.* 10 kr., *N. N.* 10 kr. Összesen 10 frt.

A kegyes adakozóknak ez uton hálás köszönetet mond *Kövacs Ferenc* karmester.

— **Sporthírek.** A „községi bicikli-klub” június hó folyamán Szombathely és Kőszeg között 20 kilométeres uti-versenyt fog rendezni, mire tisztelet- és érdemdíjakat fog kitűzni. — A május 2-án Szombathely volt pályaversenyeken a klubnak több tagja vett részt. Közülük ketten díjazva is lettek. *Községi József* két ezüstérmét, *Jagis Imre* egy ezüst- és egy bronzérmét nyertek. — A szombathely-soproni távversenyen mult vasárnap a nagy ellenszél miatt csak ketten versenyeztek. Győztes lett 3 óra 3 percz alatt *Gillemon* Budapestről. — A „Vasvármegyei Sport-egyesület” június 13-án atletikai és kerékpárversenyt rendez.

— **Lóvadás.** Mult szerdán szokatlanul sok fogatot és lovasat lehetett utozáinkon látni. Majdnem valamennyi a város majorjába tartott, hol egy katonai bizottság egy utaláu háboru esetében hadi szolgálatra alkalmas paripákat kijelölte. A város részéről 207 db ló közül 75-öt találtak alkalmasnak.

— **Azon menetrendet- és erdei utmutatót**, melyet *Községi József* ingyenszótosztásra kiadott, nemcsak ismerősöknek és vevőknek hanem bárkinek is szívesen adja.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: *Riegler Erzsébet* után *Gamel János* és neje javára a 4605. hsz. 300 frt vételárban. — *Fücsök Ferenc* után *Quell Manó* és neje javára a 749/a/i hsz. 550 frt vételárban. — *Gammel János* és neje javára *Kappel Lajos* után a 300/b. hsz. 140 frt vételáért.

— **Hírdetés.** *Kövacs Antal* városi gazdasági felügyelő közhírré teszi, hogy 320 köteg babkaró, kötegenként (50 dr.) 35 krjával a város pénztári hivatalánál a hivatalos órák alatt váltható.

— **Lovaverseny.** A soproni katonatiszti versenyegyesület a hó 9-én tartott versenye *Ottó* főherceg vednök jelenlétében fenyesen sikerült. I. Gátverseny 1000 koronáját szépen nyerte *Waczevick* huszárkapitány *Valeri*-je, második *Hoffmann* százados *Lelkem*-je. II. Eladóverseny. 1200 korona. Remekek első *Kreuzbruck* „Gentry”-je, második *Hoffmann* „Pajzán”-je. III. Akadályverseny. 2000 korona. Első *Kreuzbruck*, *Schwarzenberg* hercege „*Abbaziá*”-jával, második *Szemere hadnagy Hoffmann* százados „*Vosrá*”-jával. IV. Soproni buc-u-akadályverseny. Tiszteletdíj 2800 korona. Első *Kreuzbruck*, *Jankovich* kapitány „*Madonná*”-jával. — *Ottó* főherceg még aznap elutazott.

— **A tanítók nyugdíja.** A „Magyar Pedagógiai Társaságnak” nem rég *Heinrich Gusztáv* elnöklété alatt tartott ülését *György Aladár* szabad előadása töltötte be az országos tanítói nyugdíjalapról. Az előadás, mely a tanítói nyugdíjalap fejlődését 1873. óta a legutolsó nyugdíjtörvény életbeléptetéséig az adatok egész halmazával mutatta ki, odakonkludált, hogy oly alap, amely ma 13 milliót tesz, elég erős lesz arra, hogy szigorú matematikai alapon a tanítók jogos igényeit kielégítse. Ilven az özvegyek és árvák nagyobb ellátása, az időbeszámítás kérdése. Kívánja, hogy az állam a maga iskolái után fizessen a járulékot. A tanulók hozzájárulásában erkölcsi erőt lát. A „Pedagógiai Társaság” már most indissa meg a maga részéről a mozgalmat a kérésze elő a közvéleményt az 1901. évi revizióra, amely az 1891-iki törvény értelmében be fog következni.

— **Előjegyzések a magyar osztálysorajáték sorajjegyeire** eredeti árak mellett *Freycberger Sándor* borkereskedésében, (Kőszeg, városkör) eszközölhetők.

— **Hallatlan olcsóság.** Ezentúl mindennap reggel a Budapesten este kiadott „*Esti Ujság*”-ot, mely egy teljes ujságot képez, egy krajczárért lehet kapni *Községi Józsefnél*. Házhoz hordva is csak ennyibe kerül.

— **Pályázati hirdetés.** A magyar földhitelinteztet a hazai gyümölcsenyésztést a községi faiskolák útján előmozdítani óhajtván, az 1892-ik évtől kezdve az 1902. évig minden évben: 1 db 300 frtos, 2 db 200 frtos, 18 db 100 frtos jutalmat tűz ki oly tanítók jutalmazására, kik faiskolát kezelenek és a faenyésztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. Ezen díjakra pályázhat minden magyarországi faiskolát kezelő nép-tanító, valamint oly községi kertész is, a ki a faiskola kezelésén kívül a népkiskolákban a gyümölcsenyésztést hivatászerően tanítja és tanításának eredményeként községeben és vidékén a nemes gyümölcs termelése terén látható sikert képes felmutatni. Különös figyelemben

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Köszeg és Vidéke“ 20-ik számához.

fognak reszesülni azon tanítók, kik a filozofia által elpusztított vidéken kezelnek mintaszertűen faiskolát. A pályázati kérvények megbírálásánál kiváló suly fog fektetni, a minél kevesebb és leginkább keresett gyümölcsfaj nagybán való szaporítására, a faiskola rendszeres kezelésére, a faiskola kerítésének minőségére, az oltás módjára, a magas és fölmagas törzű fák helyes nevelésére. A folyó évi díjakra a pályázati kérvények f. évi július hó 1-ig adandók be az illető királyi tanfelügyelőséghez, mely azokat véleményre kíséreltetve, az oltás vezetésénél álló miniszteriumhoz terjeszti fel és a pályázat eredményéről ugyanakkor egyidejűleg a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz jelentést tesz. Az ekként beérkezett kérvények a vezetésénél álló miniszterium által, az országos gazdasági egyesület és az országos kertészeti egyesület kebeléből összeállított bizottság által fognak tárgyalatni, mely bizottság a pályázók faiskoláit, ha azt szükségesnek találja, központi vagy vidéki megbízottjai által meg is szemlélte. A pályázók faiskolakezelő tanítók 50 kros bélyeggel ellátott kérvényekhez faiskolájuk vázlatos rajzát, részletes leírását az abban található csemeték és oltványok kor-, nem- és faj szerinti kimutatását mellékelni tartoznak. A bíráló bizottság a pályadíjban való részesítésre érdemes pályázókhoz odaitélt jutalmakat a vezetésénél álló miniszterium adományozza elismerő-oklevél kíséretében. Kik már egyszer jutalmat nyertek, újabb jutalomra csak az adományozást követő 3-ik évben pályázhatnak ismét. Ha valamely évben az összes jutalmak nem lennének kiosztotok, a ki nem adott pályadíjakkal több díj fog a következő évben pályázatra bocsáttatni.

Budapest, 1897. évi május hó 1.

Földművelésügyi m. kir. miniszter.

— **Előjegyzések a magy. kir. szab. osztályországi sorsjegyre.** Minthogy a magyar korona országainak területén, az összes jelenleg létező lottógyűjtődéket beszüntetik és helyükbe a törvény értelmében az állandó magy. kir. szab. osztályországi lép, ennek nagymérvű igénybevétele várható. A sorsolási tervnek futólagos megvizsgálása is elengedő, hogy tudomást szerezhessünk azokról a nagy előnyökről, melyeket az nyújt. Ezért nincs kizárva, hogy a sorsjegyeket már jeval a húzás előtt magas felpénzzel fogják keresni (mint ez gyakran a porosz osztályországi játéknál is előfordult), tehát ajánlatos, hogy a sorsjegyeket már most a megjelenés előtt, az eredeti áron bejelentésekkel biztosítsuk magunknak, mert azok kibocsátása után, mivel nagy részük már előre a külföldön eladatott, a sorsjegyek gyorsan fognak elfogyani. A hivatalos játéktörvényből látható, hogy hónapoként egy húzás van, 100.000 sorsjegy közül 50.000 a nyerő sorsjegy, vagyis minden második és hogy a legkisebb nyeremény is, a sorsjegy áránál jóval nagyobb. A sorsolási terv szerint 50.000 nyereményt 13 millió korona értékben sorsolnak ki. Főnyeremény a legeszeresebb esetben egy millió korona. Előjegyzéseket eredeti áron elfogad **Róth Jenő** könyv- és papírkereskedése Kössegen.

— **A triestli általános biztosító-társaság (Assicurazione Generali) f. évi április hó 12-én tartott 65-ik közgyűlésén** terjesztettek be az 1896. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő igen terjedelmes szárazmérés 60 oldalra terjed és mint minden évben, úgy az idén is számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. Ezen jelentésből látjuk, hogy a központi igazgatóság a napirend előtt szomordító kötelezettségnek felelt meg, midőn elhunyt, felejtetlen, érdemű magyarországi képviselőjéről **Rott József**ről következőképen emlékezett meg kegyeletteljesen: — „**Rott József** budapesti képviselőnknek főnöke, legelőkelőbb munkatársunk, ki korai ifjúsága óta felállhatatlan buzgalommal szentelte teljes tevékenységét és szellemének kiváló adományait a társaság érdekében, a mult év végén súlyos betegsége miatt áldozatul. **Rott József**, elhunyt kártyásunk emlékét mindig tisztelősen fogjuk tartani és Önök bizonyosan csatlakoznak mély gyászunkhoz és ennek ángyos kifejezését is fognak adni.”

Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1896. évi december 31-én 3,682,783 f. 61 k. 48,914,760 f. 87 k. emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegét 189,549,380 f. 93 k. tették ki, míg az év folyamán bevett díjak 7,887,184 f. 57 k. rúgtak.

A tűz- és szállítvány-historiái ágakban a díj- és illetékbérelt 11,660,281 f. 19 k. volt; míg 4,494,768 f. 19 k. viszontbiztosításra fordítottak, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 6,985,468 f. 19 k. rúgott, mely összegből 3,315,061 f. 39 k. mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitették át. A jövő években esedékesek váló díjkötelezettségek összege 81,896,855 f. 27 k. emelkedett.

Károkat a társaság 1896-ban 9,890,288 f. 74 k. folyósított. Ehhez hozzáadva, az előbbi években teljesített kárköltségeket a társaság alapítás óta károk fejében 291,247,897 f. 35 k. 19 k. igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hasznára 54,452,856 f. 87 k. esik, mely összeget a társaság 166,000 kármentesített ki.

A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 6,554,104 f. 64 k. rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 2,625,000 f. rúgott, az értékpapírok árfolyamirányítására és fedezetére alakított tartalék, mely dacára annak, hogy e célra egy 500,000 f. rúgott külön tartalék áll fenn, az évi nyereségből kibocsátott 280,000 f. rúgott 3,849,104 f. 64 k. rúgott fel és továbbá a 80,000 f. rúgott kates követelések tartaléka. — Ezekon kívül fennáll még egy 120,000 f. rúgott kiteső külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamattal onnelleges otkkötését kiegyenlítsék.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai áttalalások folytán 61,651,211 f. 88 k. 174,010 f. 80 k. emelkedtek. Ezen értékekből több mint 18 millió magyar értékre esik.

Ezen alkalommal felemlitendőknek tartjuk, hogy a cs. és kir. felsőcsalád család magán és alapítványi uradalmának Magyar-, Cseh- és Morvaországban levő összes épületei, leltári készletei és te ményei, valamint gyárjai tűz ellen a triestli általános biztosító társaságnál (Assicurazione Generali) és a természetnyek jég ellen az Assicurazione Generali leányintézeténél, a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaságnál hosszú időre lettek biztosítva.

— **Egy új gyógykezelési módszer.** Általános feltevést kelt a tudományos és társadalmi körökben dr. Kovács Izsó orvosnak egy már évek óta gyakorolt és kipróbált új speciális gyógykezelési módszere, melylyel asztma, szív- és vesébajokat, hólyag- és bőrbetegségeket kezel. Fentnevezett orvos ezen betegségeket új elvi szempontból kiindulva a vér tisztítása által gyógyítványokkal gyógyítja és rövid idő alatt, nemcsak Budapesten, hanem az ország majdnem minden részében, sőt annak túl is valóban feltűnő a bámulatos eredményei által tűnt ki. Dr. Kovács Izsó május hó óta Budapesten, Andrássy-út 47. sz. alatt lakik.

— **A legjobb házi-szer.** Vannak népszerű házi-szerek, melyek oly kitűnő hatásuk, hogy kisebb bajoknál a legjobb szolgálatot teljesítik, sőt gyógyító tulajdonságokkal bírnak. De csakis a valóban jónak bizonyult házi-szerek meltek a közbizalomra. Ezek közé tartozik első helyen **Brázay és sorszerése**, mely rendkívül jó hatású van a fül-, szem-, fog- és torokbaj ellen, megszünteti a szaggyátást, fejfájást, migránt, a legjobb hajmosó szer; eltávolítja a kúteget, pörpöcsét, kitűnő hatása van a gyenge szemre. Az orvosok négyféleleképen javallják és pedig: bedörzsolésre, borogatásra, belsőleg és gyuró-gyógymódra, mint azt dr. Lőrinczi Ferencz a használati utasításban különösen kiemeli. Kapható minden nagyobb felszerkeskedésben, de a számos utánzat elkerülésére szeljtőből ajánlatos csak az olyat elfogadni, melynek címkepén **Brázay háza**, alatta 19. vagy 20. számú védjegy látható és palackjai és kupakjai a **Brázay cég** felirattal vannak ellátva.

— **Új gyártelep Fiumében.** Ha lassan és lépésenként is, de haladunk a közzgazdasági önállóság felé, folyton szaporodnak gyáraink s ma már egész seregét gyártjuk a czikkoknak, melyekért csak egy évtized előtt is külföldre küldtük a pénzünket. Legujabban kivitelre dolgozó gyáraink, melyek magyar terményekért s magyar munkás-kezek munkájáért idegen-pénzeket hoznak be, szaporodnak. Ezek a kiviteli gyárak jól felkeresik az alkalmas helyet, ahonnan kényelmesen kielégíthetik a külföldi verseny igényeit is és egyszerűen felvehetik az országban is a versenyt a beözönlő külföldi árukkal. Így legutóbb óriás gyártelepek létesültek Fiumében a csokoládé, cacao stb. czikkok számára. Hatalmas tökélet találtak fel az üzleti-életi érvényesülés útját, a technikai és kereskedelmi szakértelmet s ezekkel az erővel egyesülve, már legközelebb éreztetik létezésüket. A Fiumében létesült cacao- és csokoládé-gyárról szólunk, mely üzemet legközelebb már megkezdi. A nagy gyártelep egészen modern, berendezése a legújabb technika minden vívmányát magába öleli, vezetése a legkitűnőbb szakértői kezekben van és a milyen mintaszertű az egész gyár, bizton el lehet várni, hogy a magyar iparnak új diadalm szerez és gyártmányai sikerrel fogják a hasonló külföldi gyártmányokat kiszorítani.

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

Általános érdeklődés tárgya nagy Nemzetországban a divatos ruha és leginkább a vállfűző viselése ellen megindult mozgalom, a melynek nyomait minden valamire való divatlapban megtalálni. Valóságos hűdviseles ez a szoros fűzés rossz szokása ellen, és a harcz hevében a sok igazságos mellett nagyon sok igazságtalan vaddal is sújtják a szegény fűzőt, a nélkül azonban, hogy mind-ezidáig találtak volna valamit, a mi ezt az immár nélkülözhetetlennek látszó toiletté czikkot pótolja. Végre is a szoros fűző is olyan, mint a szoros cipő. Vannak, akik valóságos élvezettel sanyargatják magukat vele. Abban a hiru képezetben, hogy most kisebb a lábuk, karosabb a derekuk (a mások élvezetére, mert hiez maga sem a lábát, sem a derekát nem nésheti folyton) nem vessik észre, hogy a tartásuk merev és a járásuk bizsergős és hogy mindenki, aki csakugyan egy kicsit szemügyre veszi őket, azt gondolja magában: szegény, ennek is nagyobb a hiúsága, mint az okossága.

Nehéz, nagyon nehéz a küzdelem, ha talán nem is egészen meddő a küzdelem a fűzés ellen. Mi tagadna benne, hogy egy finom, jól a természethez szabott hajleány fűző igen szépen formában tartja az alakot és nagyon megkíméli a ruhát, a melynek dereka e nélkül nagyon hamar kitágulna a rendes formájából. Nagyon nehéz lesz bármit is felfedezni, ami csak némiképpen is pótolja — de azért nem lehetetlen. Különböző divatos szabóink nem törődnek az ilyen intim dologgal. Nekik könnyebb egy korrekten fűzőt alakra dolgozni, mint egy fűzőt nem viselőre, ha az utóbbinak bármilyen kifogástalan ruhazerű termete volna is. Törjék a fejüköt az asszonyok maguk. Ha sikerül nekik valami okosat kieszelnit, akkor ők majd módosítják a divatot a szerint. Addig nem. Addig csak azt keresik, hogy miféle változatokkal lehetne a meglevőt kiforgatni tavalyi formájából. Az utazó ruhát visszaterelik a tiz évvel eselőt divatos, testhez simuló, foszes angolformához — noha nehéz a küzdelem a kényelmes blúz és félig bő angol utazó-zsakk ellen. A kalm: kizárólag angol koozkás. A legapróbb koozkástól nikel-szürke, a téglavörös és a zöld, — legkivált az utóbbi. Eyszínű szövet is legdivatosabb a zöld, a legvilágosabbtól a legsötétebb árnyalatig. Az egyszerű ruhákat sötét színre vagy szürkaland díszíti. A díszesebbeket hímzés, festés, csipke és szalag. A nyári ruhákban valószínű, nagyon sok lesz a fodor — némelyiken az egészszeljet az alsó szélétől az övig borítva.

Fehérnemű.

Alig kezdett tavaszodni, már is arról kezdünk gondolkodni, hogy hova húzódjunk a nyárra, falura, fürdőre vagy pedig egy kis utazásra szánjuk pihenő és ipűlőre való időnket. Perze, csak azért kezdünk ilyen korán hozzá, hogy tavalyi ruháruunkat átnézve, megtudjuk, hogy a sok mindenféle alkalmas újdonság közül mivel egészítsük ki a magunk meglevő holmiját. Nagyon kedvesnek és szinte nélkülözhetetlennek látszanak a mindenféle világos színű vászon és batizt-feléből készült babaingek, a melyekhez rendszeren fehér vászon, vagy batizt gallér és késelő jár. Az alsó szoknya majdnem csak olyan fontos mint a blúz. A legújabb utítás a nyers szin vászon, vagy batizt szoknya, a melyet a osélnak és divatnak megfelelően vagy zsinorral, vagy csipkés fodorral ékíthetünk. A vászon és selyem szoknya közötti átmenetet a könnyű moaré vagy lüsterből készült alsószoknya képezi, a mely nedves, esős, sáros időre kiválóan alkalmas. A selyem alsó szoknya úgy, mint eddig is igen gazdagon van díszítve. Egy új fajta a

léznek a csipkés betétes batizt fodor a szines selyem-szoknyákon, a melyet azonban csak reagombolnak, hogy mosás alkalmából le lehetesen venni és ne kelljen fejteni. A fehér hűszeti, nagy csipkésfodru alsószoknya az idén épp oly divatos, mint tavaly volt.

A ki balatoni, vagy tengeri fürdőre készül, annak néhány szó említés az uszó ruhákról nem fog ártani. Noha a selymet tartják a legelégénabbnak, mi nem osztozunk ebben a véleményben. A selyem csak addig szép, és addig jó, a míg száraz. Vizesen nagyon tapad és igen kényelmetlen. Sokkal jobb a puha gyapjuszövet vagy a jó völer. A legalkalmasabb és legjobban elterjedt forma a blúz övvel és a nadrág, a melyet térdén alól foglalunk lengyelesen pántba. De perze van más mindenfél luxur forma is. Van pl. nadrág és szögletesen kivágott blúz egyben szabva és csak öv szorítja le derékon. Ehhez rendszeren egy dupla-tripla fodros ujjú kibolerot öltenek. Vannak széles fodros galléros és bajtókús uszóruhák — de sőt van olyan hiru asszonyka is akálány, a ki csipkésfodorral díszített a fürdőruháját, a melyeket perze minden fürdés után ki kell vasalni. A ruhát vagy vízhatlan fejkötő fölött viselt szalma, vagy fehér csipkés kalap — vagy csak viasztafotából készült kalap egészíti ki.

Ida.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szines 45 krtól 14 f. 65 k. r. méterenként — sima, csikos, koozkázott, mintázott, damaszolt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárak Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom és művészet.

— **A magyar nemzet története.** A most hozzánk érkezett 50-ik füzet a Szalay-Baróti Magyar Nemzet Történetének (Lampel R. Wodianer F. és fia) budapesti kiadóozóg kiadásában), mint e nagyszabású millenium emlékmű harmadik kötetének utolsó előtti füzeté egészen a dicső emlékeztető szabadsághősök, II. Rákóczy Ferencz-uek van szentelve. Régi magyar dicsőnégről olvasunk a hazaszeretet ama utolsó lángjával, melynek fénye után csakkamár bekövetkezett a hosszú-hosszú sötétség. I. Lipót oszász-uralkodása után árba szállt a hát I. Józsefet koronázták meg nagy pompával. De hiszen ismerjük hazánk történetét amugy is; és mégis mindannyiszor gyönyörködünk benne, a hányszor Szalay-Baróti Magyar Nemzet történetéből vaszunk egy-egy újabb füzetet s azt végig olvaszuk. Az 59-ik füzet sem fukarkodik különösen aszillusztrációkkal. Az egyik külön műmelléklet a szentgotthardi csatát ábrázolja egykorú rajz után kettős nagyságu lapon. A másik II. Rákóczy Györgyöt mutatja be lóháton, szinte egykorú rajz után reprodukálva. A többi szövegkepek ezek II. Rákóczy Ferencz gyermekkori arcképe, II. Rákóczi Ferencz arcképe Szathmár, II. Rákóczy Ferencz 1704-iki manifesztumának előlapja, Ugyannak kezdőlapja, Tokaj, Kurucok előőrőn, II. Rákóczi Ferencz libertárna, II. Rákóczi Ferencz kulturája, I. József koronázása alkalmával tartott tornajáték, Porszony.

— **A Divat Ujság** 19. számát a napokban küldte szét a kiadóhivatal. A nyolczoldalas nagy fölapon már a közeledő nyári évad kedves újdonságaival találkozunk. A szalmakalapok sokaságival, melyet újabban nemcsak virággal, hanem szalaggal is díszítenek. Különböző szípek a csipkebetétes és tiszta csipke napernyők, valamint a fiatal lányoknak való mosóruhák, melyeket keresztöltés-hímzéssel ékítenek. A fürdőre készülőknek nagyon fog tetszeni a kreppifondból és csipkebetétekből való ruha, mely igen elegáns és a mellett, miut a Divat Ujság minden ruhájánál, annak minél olcsóbban való előállítására is figyelembe van véve. A bő magyarázó szöveg segítségé-be járul a minden számhoz mellékelte duplaoldalas nagy szabásmintaiv. Ehhez a számhoz csatolták a hónap elsején megjelenő négyoldalas kézimunkamelléklet is, melynek sok mintája közül megemlítjük az ebédő-asztalra való terítőt, különösen szép szuplika munkát. A Divat Ujság szines divatképe ma négy gyönyörű ruhát hoz. Szép a serdülő leánynak való ruha aszalagdíszszel. A divatkepet első oldalán a legújabb hajviseletek vannak könnyen érthető modorban magyarázva. Bő tartalma szórakoztató melléklettel sáru a kéthetenkiut megjelenő lap, melynek olcsó előfizetési ára negyedövre 1 f. 50 k. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapesten, Róck Szilárd-u. 4. sz.

H i r d e t é s e k.

Sömör gyógyítása.

A száraz, nedvező pikkelyes sömört (dobrocot) és a velük járó türheterlen **viasketogsógot** biztosan gyógyítja — még azokon is, a kik eddig sehol sem tudtak meggyógyulni **Hebra dr. sömör-halál** (flechtentod) nevű szere. Alkalmazása külső és ártalmatlan. Ára 6 f. Az árnak pénzben vagy levélbelyegben való beküldése után várm- és portafizetés nélkül küldi a **St. Marie-Drogurele Danzig** (Németországban)

Csak egy krajczár!

Vasárnap reggeltől kezdve, minden nap reggel 8 órákor kapható lesz a budapesti „Esti Ujság“.

Ára (házhoz hordva is) 1 krajczár. Megvásárolható és megrendelhető Glatz Samu naponta a várost végigjáró ujság-kihordómmal és üzletben.

Tisztelettel:
Közzei József
könyv- és papírkereskedő.

Mészárszék megnyitása.

Alulírottak van szerencsése a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy május 1-vel a városkörön 78. sz. a. a Róth-léle könyvkereskedés mellett

mészárszéket nyitottam.

Együttal a leghálásabb köszönetemet fejezem ki az irántam eddig tanusított bizalomért és bátorkodom tisztelt pártfogóimat felkérni, hogy bizalmukat új üzletem számára is fenntartani sziveskedjenek.

Kitünő tisztelettel:

Zerthofer Károly,
mészáros Kőszegen.

Árverési hirdetmény.

Általam, alóírt kir. közjegyző által Nagy Pál urnak Csepregben a főpinczén 284-ik szám alatt levő háza, kerttel és udvartérrel együtt 1897. évi június hó 2-án délelőtt 9 órákor Csepregben irodámban önkéntes árverés úján eladni fog.

Az árverezők kötelesek 1000 forintot készpénzben, vagy óvadékpapírokban, vagy a répczevidéki takarékpénztár beökönyveiben az árverés megkezdése előtt kezeimhez mint bánatpénzt letenni.

A többi árverési feltételek irodámban és Nagy Pál urnál megtekinthetők.

A ház áll 9 szobából, konyhából, étkamrából, 2 istálló-helyiségből, kocsiszínból és üvegházi helyiségből, 3 pinczéből és kertből.

Ezen 1121 m²-es területű háztérületről 3 házhelynek való részlet kihasználható és a ház üzleti helyiségekké könnyen átalakítható.

Kelt Csepregben, 1897. évi május hó 12-én.

Pesty Gyula,
kir. közjegyző.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő a többoldalulag kitüntetett, sósborstesz-készítményem — kelendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra két nyomtatban kiált házám külső alakját vezrem fel, bejegyezvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

Általánosan elismert kitünő házi-szer, különösen a bedörzselés, kenő-gyurd-gyógy-módnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényt elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szag-talan ízt nyer a szesz elpárolgása után, ugyazint fejmosásra is, a hajlágok erősítésére, a fejkörpa képződes megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN

Budapesten, IV., Múzeum-körút 23. sz.

Kapható Kőszegen: Fuchs F., Jánosa Gy., Pollák S., Schneller Ernő, Unger József, Wenzl Ede, és Waisbecker Ede kereskedéseiben.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mézoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt. 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerek stb. bearányozására 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan való befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: Unger József czégnél Kőszegen.

Valódi brünni posztószövetek.

Egy vég 3 10 méter hosszú, teljes úri-öltöny ára csak	frt 3 10 jó frt 4 10 jó frt 5 40 jó frt 6 — jobb frt 7 75 finom frt 9 — igen finom frt 10 50 legfinomabb	valódi gyaz- ju bol.
---	--	-------------------------

Egy vég egy fekete szalonöltönyhöz 10 frt Felöltőszövetek, loden, peruvian, do-king, állami és vasuti tisztviselőknak való szövetek, legfinomabb kammgaru és cheviotokat stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztógyári raktár **Kiesel-Amhof Brünben.**

Minták ingyen és bérmentve. Mintahű szállítás.

Figyelemre méltó! A t. közönségnek fontos azt tudni, hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja, mint a közvetítő kereskedelem útján. A Kiesel-Amhof brünni szövetek az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számítja hozzá a magánvétel annyira megkárosító gyarnevezeti szabóengedélyt.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásainak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító brünni készítményként alkalmazták közönségnél, csuznál, fagyagatással és meghűlésekkel és az orvosok által bedörzselésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egy-üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggelzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUSCH STADT.

Alapítottatott 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külső váczi-ut 45. szám.

Sürgönyczim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szemogtakarítás), petroleum és benzín-motorokat, Keretfűrészeket, körfűrészeket és cseretöröket, Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat, Hidákat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenfajta szivattyukat gőz-, szil- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kutfelépítményeket vasból, Tüzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Koztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket mint gőzfer-tőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat, Kéményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes kigyalakban, valamint polygou rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Hoff János-féle maláta-készület

gyengék és betegek részére.

Hoff János-féle maláta-egészségi-ital.

Legjobb és jóízű erősítő-szer mell-, tüdő- és gyomorhajónál, emésztőhajónál és teljes elgyengülésnél.

Tíz év, vagy még hosszabb idő óta veszem önnél a maláta egészségi sort. Ez az egyetlen szer, mely nőmnek teljes egészségét ismét helyrehozta. Kérek egy új küldeményt.

Büchner C. Bécs, Hofmüllgasse.

Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat.

Torokhurut- és idült hurutnál; kivált gyermekeknek a lélekzöszervek megbetegedése-énél ajánlható, nagyon kellemes szer.

Az ön maláta-készítményei valóban jó és erőteljes gyógyszerek. Kérek tehát megint 5 nagy üveg koncentrált maláta-kivonatot, egy font maláta-chocoládét és két zacskó maláta-mell-cukrocskát nekem küldeni.

Fischer B. Örnagy a 37. gyalogezrednél, Nagyvárad.

Hoff János-féle egészségi-maláta-chocoláde.

Gyengeségnél, vérszegénységnél, idült-hajónál, álmatlanságnál és étvágytalanságnál nagyon jónak bizonyult. Nagyon jóízű, tápláló és különös sikerrel lön használva gyenge gyermekeknek és tápláló anyáknál.

Az ön maláta-chocoládéja a legkitünőbb, a mit ismerek. Én ezen kellemes italt idült gyomor, illetőleg emésztőszavaroknál, sápadtság-nál és minden gyengeségi állapotnál miudig jó eredménnyel használtam.

Dr. Nicolai, orvos Triebelben.

Hoff János-féle maláta-kivonat-mellcukorkák.

Köhögésnél, rekedtségél, nyákcsorolás-nál felülmulhatatlan. A valódi maláta-kivonat-mell-cukorkák az emésztést zavartalanul hagy-va, bármily meunységben vehetők be.

Csodálatos volt gyors gyógyulásom a makacs köhögésből az ön maláta-kivonat mell-cukorkái által.

v. Zedlitz-Neukirch, Waldenburg. Az ön cukorkái a feleségem köhögése és lélekzösi bajai ellen nagyon jó szernek bizonyultak.

Bucsh, plébános Weischütz.

Kapható Kőszegen: Babics István gyógyszerész és Waisbecker Ede kereskedő urnaknál ugymint Budapesten Török József gyógyszerész urnál, Király-utca 12. sz. és direct

Hoff János cs. és k. udvari szállítónál, Bécs, I. kerület, Graben Bräunerstrasse 8. sz.

Tervezet és árjegyzék ingyen és bérmentve

„Művelt urak és hölgyek, nyugdíjazott katonatisztek, hivatalnokok, tanítók és kántorok, ugyszintén ügyes úgynökök, könnyen kereshetnek havonként 100-200 frtot, ha egy jól bevezetett egylet részére

Taggyűjtéssel

óhajtanak foglalkozni.

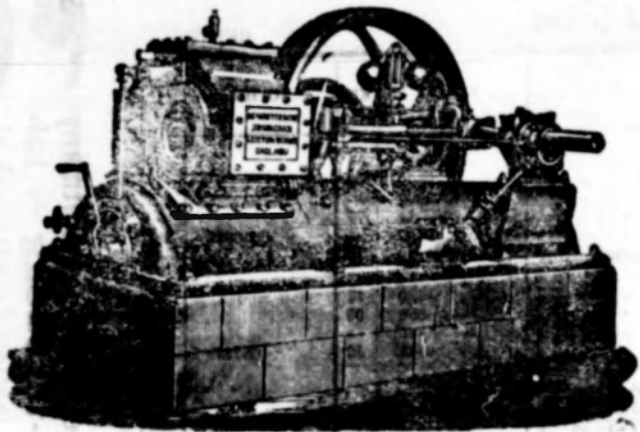
Megkeresések

„Gizella-egylethez“ Pécsre küldendők.

KOTZÓ PÁL.

gépészmérnök,

Budapest, üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2, 4 lóerejű

szöges cséplőkészleteket,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

szines gőzes cséplőgépeket

hosszú szalmarúddal, alsó szelölével a rendkívül nagy feleletű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerral,

fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő

GŐZMOZGONYOKAT.

Továbbá R. Garret & Sohns fölülmulhatatlan 40%

üzeltanyag megtakarító

kompond gőzmozgonyokat,

legjobbnek elismert brandfortli önműködő amerikai kevékötő aratógépeket. Eredeti amerikai széngyújtóit egy vagy két ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. Servetű és szóróvető gépeket és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak. — Kedvező feltételek.

Vidéki úgynökök kerestetnek.

Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásúnak bizonyult

„Barát Ital“

ezimű növényyszer gyomor-likőr készítményem, **székrekedés, étvágytalanság** és az ebből eredő bajok ellen.

Használati könyvvel együtt egy üveg ára 40 és 80 kr.

Kapható **Köszegen**: Unger József, Jánosa Gyula, Grastyán József és Wentzl Ede urak fűszerüzleteiben, továbbá a gyártelepen, Hm.-Vásárhely, Árpád-u. 12 sz. alatt.

Zenke Zoltán.

JELZÁLOG KÖLCSÖNÖKET

földbirtokra 3 1/2%

házakra 4 1/2%

másnemű ingatlanokra 5% mellett legmagasabb összegben ajánlunk. — E kölcsönök konvertálásánál bélyeg és illetékmentességet élveznek.

Erdő kihasználások, birtok parcellázások átvétele. Birtok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

MAGYAR LLOYD

közgazdasági vállalat.

Budapest, Király-utca 70.

Hi iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Ejnye be jó!

Mindenki • ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzájárul az idegizgató bakkávének általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megromlatta. Különösen ideg-

gyomorhántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legégszesebb és a legönnyebben megomésztható italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. *****

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, egy bakkávével keverve, mint tisztán nagyon szeretik. *****

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéit mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlatos a Kathreiner-kávé, akár bakkávéval vegyítve, akár tisztán.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátaból készül; a bakkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a bakkávé kellemes ingerlő ízét és a maláta-kávének egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit. *****

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessenék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a **Kathreiner** sely, hamisított kávé van.

Különlegesség poloskák, bolhák, konyha-fergek.

„Zacherlin“

mol. háziállatokon levő paraziták stb. ellen.

Hatása bámulatos! Fölülmulhatatlanul öl

mindenföle kártékony rovar gyorsan és biztosan, minél fogva millió és millió vend keresi és dicseri. — Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherlin“ név.

Köszegen: Grastyán Józsefnél.

Jánosa Gyulánál.

Pollák Sándornál.

Köszegen: Unger Józsefnél.

Waisbecker Edénél.

Ó-Szalónak: Mayer Henriknél.

Csepregben: Kohn Sándornál.

Pinkafőn: Strobl Károlynál.

Szalónak: Reiss Dávidnál.

Mayer Henriknél.